

III. NAUCZANIE BISKUPÓW O LITURGII

Kard. Kazimierz Nycz

List pasterski Arcybiskupa Metropolity Warszawskiego na rozpoczęcie Roku Wiary

Umiłowani w Chrystusie Bracia i Siostry.

W czwartek, 11 października, rozpoczniemy Rok Wiary. Został on ogłoszony przez papieża Benedykta XVI listem apostolskim „Porta fidei” jako szczególny „czas łaski”. Będzie on trwał do uroczystości Chrystusa Króla Wszechświata 24 listopada 2013 roku. Okazją do jego ogłoszenia jest 50-ta rocznica otwarcia Soboru Watykańskiego II, który „przypomina fundamenty wiary i wytycza kierunki jej głoszenia we współczesnym świecie”, oraz 20-ta rocznica ogłoszenia Katechizmu Kościoła Katolickiego, który współczesnemu człowiekowi objawia „siłę i piękno wiary” (Porta fidei 4).

W tym dniu, 11 października, we wszystkich świątyniach świata w łączności z Ojcem Świętym celebrowana będzie wieczorna Msza święta na otwarcie Roku Wiary. Podczas tej Mszy św. zostanie uroczyście wniesiona księga Katechizmu Kościoła Katolickiego. Pozostanie on w świątyniach na widocznym miejscu przez cały czas trwania Roku Wiary, jako jego wymowny znak. Niech udział w tej Mszy św. i w nabożeństwie różańcowym stanie się okazją do naszej gorącej modlitwy o błogosławione owoce tego „czasu łaski”.

Ogłaszając Rok Wiary papież wyraża swoje pragnienie, aby w tym czasie „każdy wierzący na nowo odkrył treść wiary wyznawanej, celebrowanej, przeżywanej i przemodlonej i zastanowił się nad samym aktem wiary” (Porta fidei 9). Wszyscy mamy świadomość wagi tego wezwania ale i trudności, które z nim się wiążą. Dlatego podejmujemy naszą drogę, idąc za wskazaniem Ojca Świętego, który pokazuje, że refleksja nad wiarą i jej doświadczanie jest stałym elementem życia Kościoła wszystkich wieków. Dziś ta refleksja jest w sposób usystematyzowany i przystępny podana wiernym w jednym z najważniejszych dokumentów współczesnego Kościoła, jakim jest Katechizm Kościoła katolickiego. Nieprzypadkowo właśnie Katechizm stał się podstawą do wytyczenia tej drogi, która nas czeka w Roku Wiary.

Pierwszy etap tej drogi to refleksja nad naturą i treścią wiary. Chodzi o uświadomienie i czytelne rozróżnienie, czym wiara chrześcijańska jest, a czym nie jest. W dzisiejszym świecie charakterystyczne jest rozmywanie się nawet najbardziej fundamentalnych pojęć. Jest bardzo wiele ludzi, którzy ciągle deklarują się jako wierzący, choć dawno nie spełniają obiektywnych kryteriów wiary. Wierzą po swojemu w to, co im odpowiada, a pomijają prawdy wymagające i niewygodne. Uchronić nas może przed niebezpieczeństwem takiej wybiórczości i przed nieznanością prawd wiary katolickiej nauczanie Soboru Watykańskiego II oraz zgłębianie Katechizmu Kościoła katolickiego. Zaczynijmy od zapewnienia sobie i najbliższemu dostępu do tych źródeł. W jak wielu katolickich rodzinach nie ma jeszcze Katechizmu Kościoła katolickiego, nawet gdy są tam dzieci i młodzież uczęszczające na katechizację? Za-

chęciam, by na poziomie wspólnot parafialnych, ruchów, specjalistycznych duszpa-sterstw, wszystkich grup i środowisk kościelnych pojawiły się inicjatywy, których celem będzie owa refleksja nad naturą wiary chrześcijańskiej i poznawanie jej fundamentalnych treści. Niech źródłem dla tej refleksji będą oba wspomniane dokumenty oraz nauczanie ostatnich dwu papieży.

W tym duchu podejmujemy w Roku Wiary, w naszej Archidiecezji, szczególną inicjatywę we wszystkie niedziele i uroczystości, kiedy odmawiane jest Wyznanie Wiary, nasze katolickie Credo. Będzie ono poprzedzone krótkimi tekstami, przygotowanymi specjalnie na tę okoliczność, które będą wpisane w porządek roku liturgicznego i będą nawiązywać do treści danej niedzieli lub uroczystości. W kolejne niedziele i uroczystości wprowadzenia te będą nam wyjaśniać jedną prawdę wiary katolickiego Credo. Konkretnie proszę kapłanów i wiernych świeckich, aby w każdej parafii po homilii była chwila ciszy, do której zachowania zachęca i daje przykład papież Benedykt XVI. Podjmijmy wtedy refleksję nad usłyszonym Słowem Bożym, a następnie, siedząc, z uwagą wysłuchajmy odczytywanego wprowadzenia. Następnie celebraz zachęci nas do wyznania wiary. Niech to będzie dla nas ta szczególna okazja do regularnej refleksji nad wiarą, jak i do jej autentycznego wyznania.

W powyższej inicjatywie, oprócz poszukiwania zrozumienia treści wiary, pojawia się i drugi wymiar naszego formacyjnego działania w tym roku. Jest nim celebrowanie i przeżywanie wiary. Albowiem, jak uczy papież „nawet najlepsza znajomość treści, w które należy wierzyć, nie wystarcza” (Porta fidei 10). Konieczna jest bowiem łaska. Nie możemy zapominać, że wiara jest darem Boga, czyli łaską, do przyjęcia której należy się przygotować, którą trzeba otwartym i czystym sercem przyjąć i której należy strzec, ale przede wszystkim w której należy wzrastać. Dlatego nieodzownym elementem naszego życia duchowego jest wiara celebrowana w liturgii. To tu bowiem, szczególnie w sakramentach, doświadczamy najpełniejszego obdarowania łaską. Troska o wiarę, to przede wszystkim troska o tę łaskę u siebie i drugich. Samo gromadzenie się na wspólną modlitwę, szczególnie liturgię, jest już manifestacją naszej wiary. Jednakże nasze wspólne jej wyznawanie na liturgii, to dużo więcej niż przypomnienie sobie jej podstawowych treści. Jest to wspólnotowe opowiedzenie się po stronie wiary i jednocześnie uroczyste zobowiązanie się przed Bogiem i braćmi do sumiennego jej praktykowania.

Właśnie owo praktykowanie wiary, to trzeci wymiar naszego zaangażowania w tym roku. Papież przypomina nam, że wiara wyraża się świadectwem (por. Porta fidei 10). Dla chrześcijanina podstawowym kryterium myślenia i działania jest „wiara, która działa przez miłość” (Ga 5, 6). Pierwszym przejawem chrześcijańskiej miłości będzie zatem wspomniana troska o łaskę wiary. Jest to szczególna okazja do rachunku sumienia dla nas wszystkich. Musimy dać odpowiedź na istotne pytania: Jak pomagamy innym zdobywać łaskę wiary? Jaka jest nasza troska o modlitwę własną i innych? Jaki dajemy przykład postawy wobec niedzielnej Mszy św. i regularnej spowiedzi? Czy i jak pomagamy innym uczestniczyć we wszystkich sakramentach? Co jest głównym motywem uczestniczenia w kościelnych celebracjach, a zwłaszcza w niedzielnej Mszy świętej? Właściwymi odpowiedziami na te pytania jest troska o uwielbienie Boga w Trójcy Świętej Jedynego, troska o łaskę wiary oraz troska o własne uświęcenie. Jeśli praktykujemy z zupełnie innych motywów, może to być niewystarczające i zawsze będzie prowadzić do osłabienia lub

wów, może to być niewystarczające i zawsze będzie prowadzić do osłabienia lub wręcz wygaszenie wiary, a dla dzieci i młodzieży będzie negatywnym świadectwem i przykładem. Niech zatem ten Rok Wiary stanie się szczególnym przynagleniem nas wszystkich do dawania bardziej czytelnego świadectwa wiary. Zaś dla duszpasterzy, katechetów, rodziców i bliskich niech będzie przynagleniem do bardziej sumiennego i odpowiedzialnego przygotowywania dzieci i dorosłych do świadomego uczestniczenia w sakramentach świętych.

Z przygotowaniem do przyjęcia łaski wiary wiąże się dzieło ewangelizacji. Podstawą ewangelizacji jest bowiem świadectwo życia ewangelią tych, którzy uwierzyli Chrystusowi i przyjęli Dobrą Nowinę, jako sposób swojego życia. Wtedy spełniamy polecenie Chrystusa „Idźcie na cały świat i głoscie Ewangelię” (Mk 16,15) oraz „będziecie mi świadkami aż po krańce ziemi” (Dz 1,8). Podejmowana systemowo i na wielu płaszczyznach idea nowej ewangelizacji adresowana przede wszystkim do tych, którzy znali Chrystusa, przyjęli pierwsze sakramenty, ale od Niego odeszli, jest zadaniem całego Kościoła, a w nim każdego z nas.

Gdy będziemy rozpoczynać uroczyste Rok Wiary w parafiach, w Rzymie będzie obradował zwyczajny Synod Biskupów na temat nowej ewangelizacji. To sprawa, do której błogosławiony Jan Paweł II i papież Benedykt XVI przywiązują ogromne znaczenie. Rok troski o wiarę, świadectwo życia wierzących oraz nowa ewangelizacja to trzy rzeczywistości, ściśle z sobą powiązane. Jako jeden z czterech polskich uczestników Synodu Biskupów w Rzymie gorąco proszę o modlitwę w intencji Synodu oraz o podejmowanie konkretnych działań będących troską o mocną wiarę i jej głoszenie przez świadectwo. Chodzi o to, by Rok Wiary, który jest równocześnie czasem dawania świadectwa, pomógł nam wszystkim wzrastać w wierze. Byśmy zadbali o znaki naszej wiary w naszym życiu i najbliższym otoczeniu, ale też w przestrzeni naszych miast, wiosek i osiedli. Byśmy sobie przypomnieli o obowiązku przyznawania się do naszej wiary, zwłaszcza w środowiskach niechętnych wierze. Wreszcie, by Rok wiary był okazją do wzmożenia pracy charytatywnej we wspólnotach kościelnych i parafiach, do ożywienia zespołów charytatywnych, szkolnych zespołów Caritas. Nie ma bowiem świadectwa chrześcijańskiego, nie ma nowej ewangelizacji, bez troski o potrzebujących.

Umiłowani Bracia i Siostry

Jak zawsze na naszej drodze za orędowniczkę i przewodniczkę obieramy Maryję: „błogosławioną, która uwierzyła”. W Roku Wiary Jej przewodnictwo jest szczególnie. Maryja pokazuje nam, jak „przez wiarę” mamy uczestniczyć w dziele zbawienia Jej Syna, które celebруем w liturgii. Ona też niech będzie opiekunką wszystkich indywidualnych i wspólnych inicjatyw podejmowanych w całym Roku Wiary.

Na cały Rok Wiary i dawane życiem świadectwo z serca błogosławię.

† Kard. Kazimierz Nycz
Arcybiskup Metropolita Warszawski